

Verordening Maatschappelijke Participatie (Doe Mee!) gemeente Katwijk

De raad van de gemeente Katwijk,

Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Katwijk, d.d. 19 maart 2024;

gelet op:

- artikel 147 en artikel 149 van de Gemeentewet;

besluit vast te stellen de Verordening Maatschappelijke Participatie (Doe Mee!) gemeente Katwijk.

Hoofdstuk 1: Algemene bepalingen

Artikel 1. Begripsbepalingen

In deze verordening wordt verstaan onder:

- de wet*: Participatiewet;
- belanghebbende(n)*: degene wiens belang rechtstreeks bij een besluit betrokken is;
- college*: college van burgemeester en wethouders van de gemeente Katwijk;
- bijdrage*: maximaal bedrag van € 100,00 of € 200,00 per gezinlid dat vooraf wordt toegekend;
- maatschappelijke participatie*: het individueel of in groepsverband deelnemen aan activiteiten op het gebied van sport, cultuur, recreatie of educatie met als doel eenzaamheid en sociale uitsluiting tegen te gaan en meedoen en kansengelijkheid te bevorderen;
- inkomen*: totaal van het inkomen in de maand voorafgaand van de aanvraag, bedoeld in artikel 31 t/m 33 van de Participatiewet. Voor de berekening van het inkomen wordt niet meegenomen het deel van het inkomen waarop executoriaal beslag is gelegd en het deel van het inkomen waarmee rekening gehouden wordt ter aflossing in het vrijwillig (minnelijk) of wettelijk traject schuldhulpverlening;
- wisselend inkomen*: totaal van het gemiddelde inkomen van drie maanden voorafgaand aan de aanvraag, bedoeld in artikel 31 t/m 33 van de Participatiewet. Voor de berekening van het inkomen wordt niet meegenomen het deel van het inkomen waarop executoriaal beslag is gelegd en het deel van het inkomen waarmee rekening gehouden wordt ter aflossing in het vrijwillig (minnelijk) of wettelijk traject schuldhulpverlening;
- inkomensnorm*: 130% van de bijstandsnorm, zoals bedoeld in artikelen 20 t/m 23 van de Participatiewet. De kostendelersnorm wordt niet gehanteerd.
- bijstandsnorm*: de van toepassing zijnde bijstandsnorm als bedoeld in artikel 5, onderdeel c, van de Participatiewet;
- vermogen*: totaal van het (gezamenlijk) vermogen in de maand voorafgaand aan de aanvraag, bedoeld in artikel 34, lid 3 van de Participatiewet. Het vermogen in de eigen woning, waarin de belanghebbende zelf woont, en/of afkoopwaarden van verzekeringen worden niet in aanmerking genomen. Dit sluit aan op de regels beschreven in de beleidsregels Algemene Bijstand gemeente Katwijk;
- peildatum*: het moment van de aanvraag;
- gezin*: de van toepassing zijnde begrippen zoals bedoeld in artikel 4, lid 1, sub c. van de Participatiewet.

Artikel 2. Doel Doe Mee!

Op basis van deze verordening verstrekt het college de doelgroep, als beschreven in artikel 3 van deze verordening, een bijdrage in de kosten van deelname aan sportieve, culturele, recreatieve, educatieve en maatschappelijke activiteiten binnen Nederland. Deze activiteiten kunnen individueel of in groepsverband plaatsvinden.

Het doel van Doe Mee! is:

1. Verminderen en tegengaan van eenzaamheid;
2. Verminderen en tegengaan van sociale uitsluiting;
3. Bevorderen van kansengelijkheid en ontwikkeling;
4. Bevorderen van maatschappelijke participatie.

Artikel 3. Doelgroep Doe Mee!

1. Tot de doelgroep behoren inwoners van de gemeente Katwijk.
2. Doe Mee! is bedoeld voor een huishouden met een inkomen dan wel wisselend inkomen tot 130% van de toepasselijke bijstandsnorm.
3. Het (gezamenlijk) vermogen, zoals bedoeld in artikel 34, lid 3 van de wet wordt in de beoordeling meegenomen. Hiervoor is het vermogen op de peildatum bepalend.
4. Doe Mee! wordt per kalenderjaar per huishouden toegekend.
5. Tot een huishouden worden gerekend een alleenstaande, alleenstaande ouder of gezin, die op de peildatum woonachtig zijn op hetzelfde woonadres in Katwijk.

Hoofdstuk 2. Hoogte, aanvraag en werkwijze Doe Mee!

Artikel 4. Hoogte bijdrage Doe Mee!

1. De bijdrage bedraagt per kalenderjaar per gezinslid:
 - a. Maximaal € 100,00 voor een gezinslid tot 4 jaar
 - b. Maximaal € 200,00 voor een gezinslid van 4 jaar en ouder
2. De bijdrage wordt in het betreffende kalenderjaar besteed.

Artikel 5. Aanvraag Doe Mee!

1. Huishoudens die in aanmerking komen voor Doe Mee! dienen per kalenderjaar een aanvraag in met gebruikmaking van een door het college vastgesteld aanvraagformulier.
2. De aanvraag wordt, indien mogelijk, digitaal ingediend via <http://www.katwijk.nl/doemee>. Hiervoor is een DigiD noodzakelijk. In afwijking van de digitale aanvraag is een schriftelijke aanvraag mogelijk indien naar het oordeel van het college bijzondere omstandigheden in het individuele geval hiertoe aanleiding geven.
3. Indien de belanghebbende(n) geen vast inkomen heeft als bedoeld in artikel 1, sub f, maar een wisselend inkomen als bedoeld in artikel 1, sub g, dan overlegt de belanghebbende(n) het inkomen van de afgelopen drie maanden om aan te tonen dat de belanghebbende(n) een gemiddeld inkomen tot 130% van de toepasselijke bijstandsnorm heeft.
4. Een aanvraag voor Doe Mee! wordt bij het college ingediend van 1 januari tot en met 31 oktober van het betreffende jaar van aanvraag.
5. De aanvraag omvat:
 - a. Door belanghebbende(n) getekend digitaal of fysiek aanvraagformulier. Indien de belanghebbende(n) geen bijstandsuitkering ontvangt ook:
 - b. Bewijsstukken met betrekking tot het (wisselend) inkomen: recente loon- en/of uitkeringsgegevens van de maand voorafgaand aan de aanvraag
 - c. Bewijsstukken met betrekking tot het vermogen (spaargeld): afschriften of uitdraaien met saldogegevens van alle bank- en spaarrekeningen van de aanvrager en eventuele partner van de maand voorafgaand aan de aanvraag
 - d. Indien van toepassing: gegevens over actuele schulden
 - e. Geldig identiteitsbewijs van de belanghebbende en eventuele partner

Artikel 6. Werkwijze aanvraag en uitbetaling Doe Mee!

1. Een aanvraag op grond van artikelen 2 en 3 wordt uiterlijk 8 weken na het indienen van de aanvraag beoordeeld.
2. Bij toekenning van de aanvraag ontvangt het huishouden een toekenningsbeschikking en vindt de uitbetaling van de bijdrage per huishouden als volgt plaats:
 - a. 50% van de toegekende bijdrage wordt direct uitbetaald. Dit betekent een bijdrage per gezinslid tot 4 jaar van € 50,00 en vanaf 4 jaar € 100,00.
 - b. Bij volledige besteding van de bijdrage meldt het huishouden zich met bewijsstukken bij het college voor de resterende 50% van de bijdrage. Het college beoordeelt of het uitgekeerde bedrag in grote mate overeenkomstig artikel 2 is besteed.
 - c. Bij akkoord betaalt het college de resterende 50% van de toegekende bijdrage uit.
 - d. Indien het huishouden onvoldoende bewijsstukken kan overleggen, verzoekt het college het huishouden schriftelijk om de bewijsstukken alsnog aan te leveren. Indien het huishouden 2 weken na de herinnering de bewijsstukken niet heeft aangeleverd ontvangt het huishouden niet de resterende 50% van de toegekende bijdrage. Het huishouden ontvangt een waarschuwing.
3. De uitbetaling van de bijdrage vindt plaats op het rekeningnummer, zoals vermeld op het ingediende aanvraagformulier.

Hoofdstuk 3. Rechtmatigheid

Artikel 7. Rechtmatigheid

1. Op grond van een representatieve steekproef wordt 10% van het totaal aantal huishoudens gecontroleerd. In de steekproef zitten zowel de huishoudens die 50% van de toegekende bijdrage hebben ontvangen als de huishoudens die de volledige bijdrage hebben ontvangen. De steekproef vindt plaats in het eerste kwartaal van het opeenvolgende kalenderjaar. Huishoudens in de steekproef tonen met bewijsstukken aan dat zij de bijdrage in grote mate hebben besteed aan activiteiten in het kader van maatschappelijke participatie. Minimaal 85% van de uitgekeerde bijdrage moet worden aangetoond. De doelgroep is verplicht aan de steekproef mee te werken en dient - indien nodig - aanvullende gegevens te verstrekken.
2. Mocht het huishouden geen bewijsstukken kunnen overleggen dan geeft het college een waarschuwing aan het huishouden. De bijdrage wordt niet teruggevorderd. Dit huishouden wordt toegevoegd aan de steekproef van het volgende jaar. Indien het huishouden bij de steekproef van het volgende jaar wederom de besteding onvoldoende kan aantonen, kan het huishouden slechts op declaratiebasis deelnemen aan Doe Mee!.

Hoofdstuk 4. Slotbepalingen

Artikel 8. Hardheidsclausule

Als de belanghebbende(n) op basis van de Verordening Maatschappelijke Participatie (Doe Mee!) niet in aanmerking komt voor Doe Mee! kan het college, gelet op alle omstandigheden, in het individuele geval beoordelen of de belanghebbende alsnog in aanmerking komt voor Doe Mee!, indien dringende redenen hiertoe noodzaken.

Artikel 9. Indexering

De in deze verordening genoemde bedragen worden jaarlijks geëvalueerd en onderzocht of de bedragen geïndexeerd worden op basis van de consumentenprijsindex (CPI) van het lopende kalenderjaar. Dit geldt voor het eerst op 1 januari 2026. De bedragen worden naar boven afgerond en op tientallen op hele euro's.

Artikel 10. Inwerkingtreding

Deze verordening treedt in werking vanaf 1 juli 2024.

Artikel 11. Citeertitel

Deze verordening wordt aangehaald als:
Verordening Maatschappelijke Participatie (Doe Mee!) gemeente Katwijk.

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 18 april 2024,

De griffier,

De voorzitter,

Toelichting Verordening Maatschappelijke Participatie (Doe Mee!) gemeente Katwijk

De gemeente Katwijk wil voorkomen dat inwoners in armoede en schulden terecht komen of blijven. Armoede staat namelijk niet op zichzelf. Door een gebrek aan financiële middelen kunnen huishoudens niet actief meedoen in de samenleving: er is geen geld voor deelname aan activiteiten, het volgen van een cursus of opleiding of het ondernemen van een uitje. Het hebben van onvoldoende geld leidt tot financiële belemmeringen voor kinderen en volwassenen. Met als gevolg eenzaamheid en sociale uitsluiting. De gemeente Katwijk onderstreept het belang van meedoen. Alle inwoners van de gemeente Katwijk moeten kunnen meedoen, ook inwoners met een laag inkomen en weinig vermogen. Doe Mee! maakt het voor inwoners mogelijk, door vooraf uitbetaling van een financiële bijdrage, om mee te doen aan het maatschappelijk leven.

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1. Begripsbepalingen

De begripsbepalingen onder artikel 1 beschrijven de definities van bepaalde begrippen in de verordening.

Om het voor de inwoner en uitvoering eenvoudig te houden hanteren we de kostendelersnorm niet.

Artikel 2. Doel Doe Mee!

Artikel 2 gaat in op het doel van Doe Mee!. Het college is van mening dat iedereen mee moet kunnen doen, ongeacht de financiële situatie van het huishouden. Het hebben van weinig financiële middelen leidt o.a. tot stress, uitsluiting, kansongelijkheid, eenzaamheid en ongezonde leefstijl. Met Doe Mee! streeft het college naar het:

1. Verminderen en tegengaan van eenzaamheid;
2. Verminderen en tegengaan van sociale uitsluiting;
3. Bevorderen van kansengelijkheid en ontwikkeling;
4. Bevorderen van maatschappelijke participatie.

Door een financiële bijdrage te leveren om maatschappelijke participatie te stimuleren draagt het college bij aan bovenstaande doelen. De bijdrage is te besteden aan activiteiten op het gebied van sport, cultuur en educatie én aan maatschappelijke en recreatieve activiteiten. Deze activiteiten kunnen zeer divers en uiteenlopend zijn. Participatie is voor elk huishouden namelijk verschillend. Ook draagt Doe Mee! Bij aan digitale inclusie. Doe Mee! Is te besteden aan de kosten van een internetabonnement. Door vooraf een bijdrage te verstrekken heeft het huishouden meer zeggenschap over de inzet van de besteding en hoe de bijdrage bijdraagt aan de doelen van Doe Mee!. Voorbeelden van activiteiten zijn: lidmaatschap sportvereniging, lidmaatschap sportschool, lidmaatschap muziekvereniging, lidmaatschap bibliotheek, badenkaart zwembad, bioscoopbezoek, museumbezoek, kaartje voorstelling, bezoek festival, deelname evenement, bezoek attractiepark, bezoek indoorspeeltuin, treinkaartjes, kosten internetabonnement, volgen van een taalcursus of een activiteit in een buurthuis etc.. De definitie van meedoen is ruim en wordt ook zo beoordeeld.

Artikel 3. Doelgroep Doe Mee!

Doe Mee! zorgt ervoor dat inwoners met een laag inkomen en weinig vermogen mee kunnen doen in de samenleving. De doelgroep wordt met de verordening uitgebreid van 120% naar 130% van het sociaal minimum. Tot het vermogen wordt het (gezamenlijk) vermogen, zoals bedoeld in artikel 34 van de wet, lid 3, gerekend. Het vermogen in het huis wordt niet meegerekend.

Om het inkomen te berekenen wordt er gekeken naar het beschikbare inkomen dat huishoudens hebben nadat schuldeisers zijn betaald in een wettelijk of minnelijk (vrijwillig) traject. Daarnaast wordt het deel van het inkomen waarop executoriaal beslag is gelegd niet als beschikbaar inkomen gezien.

Artikel 4. Hoogte bijdrage Doe Mee!

Door vooraf een bedrag per gezinslid toe te kennen aan een huishouden per kalenderjaar is er meer gevoel van vrijheid, keuzevrijheid en maatwerk mogelijk. Huishoudens kiezen zelf waar ze de bijdrage aan besteden en hoe ze de bijdrage verdelen in het huishouden, mits de besteding in lijn ligt met de doelen van Doe Mee!.

Artikel 5. Aanvraag Doe Mee!

De bijdrage wordt met een aanvraagformulier ingediend. Het aanvraagformulier wordt digitaal of fysiek ingediend. Een DigiD is bij de digitale aanvraag noodzakelijk. Voor de fysieke aanvraag is geen DigiD noodzakelijk. Uit de afgelopen jaren is namelijk gebleken dat een deel van de doelgroep niet beschikt over een DigiD en daarom moeite heeft met een digitale aanvraag. Er is dus een mogelijkheid om een aanvraag ook fysiek in te dienen.

De aanvraagperiode loopt van 1 januari tot en met 31 oktober i.v.m. de beoordelingsperiode van 8 weken. Een aanvraag in november/december is in eerste instantie niet mogelijk, omdat de besteding is het betreffende kalenderjaar moet plaatsvinden. Mocht een huishouden toch een aanvraag willen doen in november/december, omdat een bepaalde activiteit in die maand plaatsvindt en er zijn geen middelen voorhanden, dan is maatwerk mogelijk. Hiervoor neemt de belanghebbende contact op met het Wijkteam.

De belanghebbende verstrekt bij de aanvraag ook de gegevens van de eventuele partner. Het inkomen en vermogen van beide partners wordt meegenomen bij de berekening of er recht is op Doe Mee!.

Artikel 6. Werkwijze aanvraag en uitbetaling Doe Mee!

De aanvraag van Doe Mee! wordt binnen 8 weken beoordeeld. De aanvrager ontvangt een toekenningsbeschikking. Bij toekenning wordt 50% van de toegekende bijdrage direct uitbetaald op het rekeningnummer, dat is vermeld op het ingediende aanvraagformulier. De uitbetaling vindt plaats per huishouden.

Bij volledige besteding van de uitgekeerde bijdrage meldt het huishouden zich met bewijsstukken bij het college voor de resterende 50% van de bijdrage. Deze bewijsstukken kunnen worden aangeleverd in de bewaarenvelop, die bij de toekenningsbeschikking is meegestuurd. Het college controleert of het uitgekeerde bedrag in grote mate (85%) overeenkomstig de doelen van Doe Mee! is besteed. Bij akkoord betaalt het college de resterende 50% van de toegekende bijdrage uit. Indien het huishouden onvoldoende bewijsstukken kan overleggen, wordt de resterende 50% niet uitbetaald.

Artikel 7. Rechtmatigheid

Het college gaat bij Doe Mee! uit van vertrouwen en onderstreept het belang van een gevoel van vrijheid en het hebben van keuzevrijheid. Het huishouden bepaalt welke activiteiten voor hen bijdragen aan maatschappelijke participatie. Aangezien inkomenspolitiek is voorbehouden aan het Rijk is het noodzakelijk om op basis van een steekproef te controleren of huishoudens de bijdrage besteden aan activiteiten in het kader van maatschappelijk participatie. Hiervoor wordt 10% van het totaal aantal huishoudens gecontroleerd. In de steekproef zitten zowel de huishoudens die 50% van de toegekende bijdrage hebben ontvangen als de huishoudens die de volledige bijdrage hebben ontvangen. De steekproef is op basis van dit percentage representatief.

De huishoudens tonen met bewijsstukken aan dat de activiteiten voldoen aan de doelen van Doe Mee!. Deze huishoudens moeten 85% van hun totale bijdrage kunnen aantonen.

Bij het onvolledig aantonen van de besteding kiest het college ervoor om te handelen vanuit vertrouwen en kiest ervoor om de bijdrage niet terug te vorderen. Terugvorderen zorgt voor negatieve financiële consequenties bij het huishouden en zorgt voor meer wantrouwen richting de overheid. Het college geeft daarom een waarschuwing af. Het huishouden wordt in de steekproef van het volgende jaar geplaatst. Indien het huishouden het jaar erop de besteding nogmaals onvoldoende kan verantwoorden, kiest het college ervoor om het huishouden uit te sluiten op basis van vooraf betaling van Doe Mee!. Het huishouden kan alleen deelnemen aan Doe Mee! op declaratiebasis. Dit is maatwerk.

Artikel 8. Hardheidsclausule

Dit artikel geeft het college de bevoegdheid om van deze verordening af te wijken indien dringende redenen daartoe aanleiding geven. De hardheidsclausule kan dan door het college ingezet worden bij uitzonderingsgevallen en is altijd maatwerk.

Artikel 9. Indexering

Uit de pilot is gekomen dat de bijdrage voor de meeste huishoudens voldoende is. Door artikel 9 op te nemen in de verordening kijken we jaarlijks of een indexatie van de bijdrage nodig is.

Artikel 10. Inwerkingtreding

Dit artikel regelt de inwerkingtreding. Na vaststelling door de raad treedt de verordening in werking vanaf 1 juli 2024.

Artikel 11. Citeertitel

Dit artikel geeft de officiële benaming weer. De verordening zal via deze naam terug te vinden zijn (conform de wet elektronische bekendmaking).